

ANIQ FANLARNI O'QITISHDA AXBOROT TEKNOLOGIYALARDAN FOYDALANISH

Raxmatullayeva Gulnoz Yusupovna
IIV Surxondaryo akademik litseyi
Fizika fani o'qituvchisi

ANNOTATSIYA

Mamlakatimiz ta'lim tizimida aniq fanlarni o'qitishda axborot texnologiyalaridan samarali foydalanish dolzarb mavzu. Axborot texnologiyalari bu – o'quvchilarga nafaqat bilim, ko'nikma va qobiliyatlarni, balki shaxsiy vazifalarni ham egallashga yordam beradigan va ularning bilimiga bo'lgan qiziqishini qondirishga yordam beradigan butun dunyo bo'ylab ta'lim vositasidir. Pedagogik-psixologik tadqiqotlarga ko'ra, axborot texnologiyalari o'quvchilarning nazariy, ijodiy tafakkurini rivojlantirishga katta ta'sir ko'rsatadi. O'quv jarayonida mavzular slaydlar va tasvirlar asosida yoritib berilsa o'quvchilarning eslab qolish qolishiga samarali yordam beradi. Ushbu maqolada aniq fanlarni o'qitishda axborot texnologiyalaridan foydalanish haqida so'z boradi.

Kalit so'zlar: Aniq fanlar, axborot texnologiyalari, zamonaviy ta'lim, rivojlanish, ta'lim tizimi, interfaol metodlar.

Zamonaviy axborot-kommunikatsiya texnologiyalari ta'lim tizimi uchun yaratilmagan, ammo aynan shu texnologiyalar ta'lim inqilobiga olib keldi.[1]

Axborot–kommunikatsiya texnologiyalarini o'quv jarayoniga joriy etishning asosiy maqsadi bugungi axborot olamiga xos bo'lgan yangi turdagi ta'lim faoliyatining paydo bo'lishiga yordam berishdir. Bugungi kunda ta'lim tizimida o'quvchining birinchi tajribasi- ta'lim olish kuchlarini sinash bosqichida faollikni, mustaqillikni rivojlantirish, idrok etish faolligini saqlab qolish va o'quvchi ta'lim dunyosiga shaxdam kirib borishi uchun sharoit yaratish, uning salomatligini va emotsional xususiyatlarini mustahkamlash muhim. Bugungi kunda o'quvchilarning aynan mana shu sifatleri ta'lim jarayoniga axborot texnologiyalarini joriy etish bilan rivojlanayotganligining guvohi bo'lmoqdamiz. O'z faoliyatimizda ta'lim jarayoniga axborot texnologiyalarini joriy etib, ulardan foydalanib va o'quv jarayonida axborot texnologiyalaridan foydalanish bo'yicha ma'lum tajribalarni to'plab bormoqdamiz. Dars jarayonida multimediya ishlanmalar, o'quv va darsdan tashqari izlanishlarda internet tarmog'i vositalaridan foydalanib, taqdimotlar va loyihalar yaratildi. Demak axborot texnologiyalarini barcha fanlarga qo'llash mumkin. Masalan fizika, kimyo va matematika darslarida "O'yinli masalalar" dasturlarini tayyorlab, foydalanish mumkin. Turli murakkab darajadagi turli xil topshiriqlar har bir o'quvchining idrok

etish va ijodiy qobiliyatlarini rivojlantirishga yordam beradi. Masalalarni yechishda kompyuterli animatsion slaydlardan foydalanish darsning qiziqarliligini oshiradi. Ularning ustunlik tomonlari istalgan paytda masalaning boshiga qaytish mumkin, uning alohida qismlarida to'xtalib, o'quvchilar bilan suhbatlashish, ularning fikrlarini tinglash mumkinligidan iborat. Shunday slaydlarni yaratish uchun internetdan olingan animatsion kartinkalardan ham foydalanish mumkin.

Power Point dasturi yordamida yaratilgan taqdimotlar ta'lim jarayonida axborot texnologiyalardan foydalanish juda samarali shakli hisoblanadi. Taqdimotda asosiysi –axborotlilik, ko'rgazmaliligi, qiziqtiruvchanligi hisoblanadi. Mazkur dastur orqali turli mavzu va fanlar bo'yicha taqdimotlar yaratishda fotosuratlar, rasmlar animatsiyalar, qo'shimcha axborotlardan foydalanish mumkin [2].

Ta'lim jarayonida o'quvchilar o'quv va amaliy masalalarni yechish uchun interaktiv doskadan foydalanish: fayllar bilan oddiy operatsiyalarni amalga oshirish (yaratish, saqlab qolish, izlash, ishga tushirish) dasturlarda amaliy topshiriqlarni va ijodiy ishlarni bajarishni biladilar, Word Pad, Microsoft Power Point, Microsoft Excel, Microsoft Word, keng foydalaniladigan dasturlarni ishga tushirish, interaktiv doska ekranida matnli va grafik redaktor, testlar, matnlar va tasvirlar, obyektlar bilan ishlash, izlash, oddiy o'zgartirishlarni saqlash, foydalanish va axborotlar hamda ma'lumotlarni uzatishni amalga oshiradilar, mundarija, kataloglar, internetdan foydalanib kichik lohiha va taqdimotlar yaratadilar.

Xulosa qilib aytganda, axborot –kommunikatsiya texnologiyalari o'quvchilarni qiziqarli olamga olib kirishda o'qituvchilar imkoniyatlarini kengaytiradi, bunda o'quvchilar axborotlarni mustaqil ravishda izlab topadilar, tahlil qiladilar va boshqalarga yetkazadilar. O'quvchini axborot bilan ishlashga, bilimni rivojlantirishda zamonaviy innovatsion texnologiyalarning muhim vazifasi hisoblanadi. Aniq fanlarni o'qitish jarayonida zamonaviy innovatsion texnologiyalardan foydalanish faqat asosiy yo'nalishlari shakllanadi. O'quvchilarning darsdan tashqari ishlarni tashkil etishda axborot texnologiyalardan keng foydalanish birinchi navbatda, turli hisobotlarni tayyorlash, o'z ustida ishlash kabilardan iborat bo'ladi.

REFERENCES

1. Yuldasheva G.I. Axborot texnologiyalari- ta'limsifati kafolatidir. «Экономика и социум» №4(83), (2021). 462-465
2. Yuldasheva G.I., Shermatova Kh.M. The use of adaptive technologies in the educational process. «Экономика и социум» №4(83), (2021). 466-468.
3. O'.O'. Tolipov, M.O'smonboyeva "Pedagogik texnologiya nazariya va amaliyot" O'zbekiston Respublikasi Fanlar Akademiyasi nashriyoti. 2005.
4. Aniq fanlarni o'qitishda innovatsion texnologiyalar- тема научной статьи по СМИ (медиа) и массовым коммуникациям читайте бесплатно текст научноисследовательской работы в электронной библиотеке КиберЛенинка. <https://cyberleninka.ru/artikle/n/aniq-fanlarni-o-qitishda-innovatsion-texnologiyalar>